

Skriftlig høringsinnspill til statsbudsjettet 2023 sendt Stortinget 18.10.2022 fra Norsk Lektorlag

Videreutdanning av lærere og skoleledere (kap 226 post 22)

Den viktigste innsatsfaktoren for en god fellesskole er kompetente lærere. Høy fagkompetanse hos lærere er nøkkelen til god læring og et godt læringsmiljø, samtidig som det bidrar til at færre elever faller fra. Skal vi lykkes å nå målet om å være en kunnskapsnasjon, er det helt avgjørende å beholde godt kvalifiserte lærere/lektorer i fellesskolen. Da må de også satses på i form av etter- og videreutdanning.

Svært få av våre lektorlagsmedlemmer får tilbud om videreutdanning. Samtidig stiller både nye læreplaner etter fagfornyelsen og ambisjonene som ligger i fullføringsreformen økte krav til lærerne. Skal vi lykkes, må elevene få undervisning av faglig oppdaterte lærere.

Etter- og videreutdanningsutvalget har også akkurat levert en utredning til Kunnskapsdepartementet som slår fast at nettopp flere enn i dag må få mulighet til en slik faglig utvikling. Det er derfor svært beklagelig at regjeringen i forslag til statsbudsjett har kuttet denne posten. Norsk Lektorlag mener at omfanget av videreutdanningstilbud må økes, og ikke kuttes. Lektorer og lærere har like stort behov for jevnlig faglig oppdatering som i en rekke andre yrker der dette er lovpålagt. Relevant etter- og videreutdanning på faglig tilfredsstillende nivå må tilbys alle i skolen.

Norsk Lektorlag ber om at:

- Stortinget ser på innretningen av posten til etter- og videreutdanning av lærere og skoleledere og at den unngås å bli kuttet fra 1,7 i 2022 til 1,6 milliarder kroner i 2023.

Tilskuddsordning for veiledning av nyutdannede nytilsatte lærere (kap 226, post 61)

Forslag om 60 millioner kroner til veiledning av nyutdannede nytilsatte lærere gjelder bare i grunnskolen. Dette mener Norsk Lektorlag er svært uheldig. Det er like stort behov for veiledning av nyutdannede i videregående skole som i grunnskolen.

Norsk Lektorlag ber om at:

- Stortinget ser på innretningen av midlenene slik at posten også inkluderer lærere i videregående skole i tilskuddsordningen for veiledning av nyutdannede nytilsatte lærere

Øremerk penger til læremidler i videregående opplæring (kap. 226, post 21)

I en tid med tøffe prioriteringer i kommuner og fylkeskommuner, blir læremidler lett en salderingspost. I årets statsbudsjett foreslås det å fase ut 100 millioner til den midlertidige ordningen for innkjøp av læremidler i forbindelse med fagfornyelsen og 50 millioner kroner til den midlertidige ordningen for innkjøp av digitale læremidler i forbindelse med

fagfornyelsen under Den teknologiske skolesekken. For videregående opplæring har det ikke vært avsatt øremerkede midler til dette formålet. Norsk Lektorlag er svært bekymret for at dette også neste år vil bli en salderingspost i fylkene. Erfaring tilsier at midler til læremidler over rammebudsjett til fylkene ikke når fram til elever og lærere i klasserommene.

Norsk Lektorlag ber om:

- At Stortinget øremerker midler til læremidler i videregående opplæring, med et premiss om at pengene skal brukes på *både* fysiske og digitale læremidler, og at det er *faglærerne* som velger læremidlene med utgangspunkt i sine fag og elevgrupper.

Etterlyser høyere ambisjoner for fullføringsreformen (kap 225, post 69)

Vi støtter målene om høyere gjennomføring i videregående opplæring. Det er satt av 330 millioner ekstra for 2023 til fullføringsreformen med en vektlegging av økt tilskudd til flere læreplaner, økt tilskudd til fagbrev på jobb-ordningen, økt borteboer- og utstyrsstipend og midler til å finansiere noen endringer i opplæringsloven. Det er vel og bra, men dette treffer først og fremst yrkesfaglige utdanningsprogram. Vi savner konkrete ressurser knyttet til tidlig innsats og forsterket opplæring i videregående opplæring, som også skal gjelde for de studieforbredende utdanningsprogrammene.

Liedutvalget beregnet kostnaden på innføringsfag alene til å være 700 millioner kroner. Fullføringsreformen har store ambisjoner om mindre frafall, mer tilpasset opplæring og bedre studieforbredthet. Forsterket opplæring, innføringsfag og bedre støtte i overgangen mellom ungdomsskolen og videregående vil koste. Skolene må tilføres nok ressurser til å kunne gjøre jobben, kvalitetssikring gjennom opplæringsloven alene er ikke nok.

Beskytt lektor- og lærertitlene (anmodningsvedtak)

Faglig trygge lærere gir sosial utjevning og bedre læringsutbytte ¹ Elever gjør det bedre når skolen har høyere tetthet av lektorer². Vi mener ufaglærte ikke skal virke som lærere i skolen, eller tituleres som lærere. Beskyttelse av lektor- og lærertitlene vil styrke yrkets status og understreke betydningen av å bruke undervisningspersonale med fagkompetanse i undervisningsfaget.

Norsk Lektorlag ber om:

- At Stortinget ber regjeringen lage en plan for beskyttelse av lærer- og lektortittelen.

Lønnsløft

For både å kunne rekruttere og beholde lærere med høy kompetanse, og få den lærerutdannede reservestyrken tilbake til skolen, trengs et lønnsløft sammen med en tillitsreform som gir profesjonene godt handlingsrom.

Stortinget er ikke part i lønnsforhandlingene, men kan øremerke ekstra midler til kommunal sektor for å gjøre sitt for et reelt lønnsløft til lærere og lektorer i 2023.

¹ <https://www.udir.no/tall-og-forskning/finn-forskning/rapporter/timss-2015/>

² http://www.sof.ntnu.no/SOFRapport01_08.pdf